

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.3. Политически науки, област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, в Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана (ПКСПНСО) на 25.06.2019 г. (Протокол № 16) по искане на висшето училище (вх. № 456/06.06.2019 г.). Експертната група, определена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 28.05.2020 г. (Протокол № 10) е в състав:

1. проф. д-р Александър Маринов, СУ „Св. Кл. Охридски“ – ръководител на Експертната група.
2. доц. д-р Елена Симеонова, УНСС – член на Експертната група.
3. доц. д-р Добрин Канев, НБУ – член на Експертната група.
4. Александър Узунов, ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“, докторант, член на Експертната група.

За наблюдаващ процедурата член на ПКСПНСО на НАОА е определен проф. д.н. Антоний Тодоров.

ЕГ извърши проверка по документи на оценяваната институция.

На заседание, проведено на 20.10.2020 г. (Протокол № 22), на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група. В полученото становище на Ръководството на ЮЗУ по доклада на Експертната група се посочва, че *не са констатирани фактически несъответствия*.

При предходната акредитация на професионално направление 3.3. Политически науки, ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ през 2015 г. Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност на НАОА дава оценка 8,87, срок на валидност 5 години и прави две препоръки:

1. Да се продължи политиката за изграждането и развитието на собствени преподавателски кадри. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Препоръката е изпълнена. ЕГ установи, че са проведени конкурси за професор (1) и за главен асистент (2). Трима успешно защитили докторанти са назначени като асистенти в направлението. Ежегодно се провеждат конкурси и се зачисляват докторанти, в т.ч. чуждестранни.

2. Да се потърсят и внедрят механизми за въвеждане на финансови и др. стимули за отчитане и поощрение активността на преподавателите и на студентите. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Препоръката е изпълнена. ЕГ установи, че през периода преподавателите и докторантите от катедра „Международно право и международни отношения“ и от катедра „Философски и политически науки“, осигуряващи обучението в ПН 3.3. „Политически науки“, са включени в успешно внедрени механизми за въвеждане на финансови и др. стимули за отчитане и поощряване на академичната активност в процеса на обучение и изследователската дейност, най-вече по линия на проектната дейност (16 успешно реализирани проекта).

При предходната акредитация на професионално направление 3.3. Политически науки, Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност на НАОА определя

капацитета на професионалното направление, както следва: ОКС „бакалавър“ –880 студенти; ОКС „магистър“ –: 190 студенти.

Общо за професионалното направление: 1070 студенти. Капацитетът е спазен и няма надвишаване през периода на акредитация.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

В Югозападния университет има добре формулирана и провеждана политика за управление на качеството, институционализирана в Система за управление на качеството (СУК). Описанието е документите на системата са лесно достъпни на сайта на ЮЗУ (<http://www.swu.bg/university-profile/strategies-and-regulations/quality.aspx>).

Спазват се държавните нормативни изисквания за осъществяване на образователния процес. Създадени и публикуване са стандарти и правила за: оценяване качеството на обучението в специалности (програми); оценяване качеството на учебен курс; проектиране, подготовка и реализация на учебен курс; комисиите по оценяване на учебен курс; оценяване на преподавателите по отношение постигнатото от тях качество на обучение; разработване на нови, обновяване, одобряване и наблюдение на учебни планове и програми.

Детайлно са разработени и правила за избора и обучението по избираеми учебни дисциплини, за организацията на обучението по факултативни дисциплини, за организацията на дипломирането и правилата за анкетните проучвания със студенти.

Съществува периодична самооценка и проучване на студентското мнение, оповестявани публично на официалната страница на университета. На сайта на университета могат да се видят детайлно студентските оценки на водените от преподавателите курсове непрекъснато от 2013 г. досега.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“

Правно-историческият и Философският факултет са включени и прилагат изцяло университетските процедури по качеството, в т.ч. процедура „Управление на процесите на оценяване“ и пет свързани с нея работни инструкции. В Правно-историческия факултет за периода са осъществени пет вътрешни одита за оценка на качеството, 38 оценки на учебни курсове и четири оценки на специалности за двете ОКС. В резултат на одитите са изготвени карти за коригиращи действия, по които се следи за хода на отстраняване на констатираните проблеми.

Функционира Комисия по академична етика. Вътрешните правила на университета за приемане и отчитане на сигнали за корупция разглеждат формите и механизмите за установяване на нарушения и процедурите за разрешаване на конфликти между студенти и преподаватели и между преподаватели в образователната и научно-изследователската

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

работа. В ПН 3.3. „Политически науки“ за отчетния период не са констатирани неетични – злоупотреба с изпити, нарушаване на изпитен регламент и корупция или плагиатство.

В ЮЗУ е наличен действащ Етичен кодекс за осигуряване на академична почтеност, чрез който се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация, в съответствие с приетите на университетско равнище документи – правилници, процедури, инструкции, които са свързани с различни обучението и научно-изследователската дейност.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/ „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Учебната документация в бакалавърските и магистърски програми в ПН са подготвени в съответствие със законовите изисквания и нормативната база на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Наличен е пълен комплект от квалификационни характеристики, учебни планове и учебни програми, които се актуализират ежегодно.

На студентите е предоставена възможността да придобият паралелно, като съпътстващо обучение, квалификацията “учител по Гражданско образование”, което несъмнено е новост в образованието.

В учебните планове на бакалавърските и магистърски програми се спазват изискванията на ЗВО за съотношение между задължителни, избираеми и факултативни дисциплини (76% задължителни, 13 % избираеми и 11 % факултативни).

Съдържанието на учебните програми и практическата подготовка на студентите отчита препоръките на потребителите на кадри, препоръките на преподавателите, както и мнението на студентите. Непосредствената връзка с работодателите се регламентира от раздела “Оценка на потребителите и обществеността за качеството на обучение” на “Методиката за оценка и поддържане на качеството на специалност и програма”. В двата факултета е въведена практика за включване на представители на работодателите в Държавните изпитни комисии за дипломиране на завършващите студенти.

Оценъчната система на резултатите от обучението по всяка дисциплина и оценъчната процедура за завършване на курса на обучение във всяка една специалност описват минималните стандартни изисквания и съответно доказват необходимите придобити компетенции

Съдържанието на учебните програми е сравнимо с учебните програми на аналогични програми в други български и чуждестранни университети. Направен е сравнителен анализ на учебния план на специалност „Политология“ в ЮЗУ „Н. Рилски” – Благоевград с учебните планове на същата специалност в някои чужди университети, като например: Hacettepe university, Анкара, Турция; Вроцлавски университет, Полша; Университета в Гуелф, Канада; университети от Индия, Пакистан, САЩ и др.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/ „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Обучението на студентите в ПН отговаря на съвременните изисквания, свързани с процеса на преподаване и учене, практическа подготовка и оценяване. Практическата подготовка на студентите от ПН е свързана с тяхното участие в студентски стажове и практики.

В Правно-историческия факултет, с цел стимулиране интереса и творческата активност на студентите от специалност „Международни отношения“ и „Европеистика“, са

сключени рамкови споразумения за провеждане на стажове с Дипломатическия институт при Министъра на външните работи на Република България и с Комисията за защита от дискриминация. Студентската практика приключва с писмена защита и отчет.

Студентският съвет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ предоставя информация за възможностите за участие в студентския живот, включително и свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение чрез практически занимания (<http://www.swu.bg/university-profile/students-council.aspx>).

В резултат от съвместната работа между Министерството на образованието и науката, Югозападен университет „Н. Рилски“ и организациите-работодатели, участвали в проектите, са проведени стотици практики по първия и втория проект на студенти от Правно-историческия факултет. Общо 46 студента по Политология също са участвали по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ в проект „Студентски практики“.

Правилникът за образователните дейности, отразяващ последните тенденции във висшето образование, е достъпен на сайта на университета (<https://www.swu.bg/media/511369/pravilnik%20obrazovatelni%20deinosti.pdf>). Утвърждава се практиката да се включват представители на работодатели на завършили студенти по специалностите в комисиите за семестриални и държавни изпити.

В рамките на нормативната база на университета са утвърдени „Вътрешни правила за разглеждане на сигнали и жалби от студенти и докторанти на ЮЗУ "Неофит Рилски" /<http://www.swu.bg/university-profile/strategies-and-regulations/students-and-education/rules-for-reports-and-complaints-from-students-and-phd.aspx/>.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/ „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

В професионалното направление са обхванати всички етапи на цикъла на обучение и реализация на студента. Политиките за достъп, процедурите и критериите за прием се прилагат последователно и прозрачно. Осигурени са условия и подкрепа, необходими на студентите, за да постигнат напредък по време на своето обучение.

Във връзка с привличането на български и чуждестранни студенти, всяка учебна година се разработва Справочник за приема на студентите. С цел бързото адаптиране на новоприетите студенти и докторанти е разработен „Пътеводител на студента и докторанта“ на български и английски език. Разработена е тюторна система. За курсов ръководител на академична група, в ролята на тютор, се избира преподавател от съответното професионално направление, в т.ч. хабилитиран или нехабилитиран, който подпомага студентите в процеса на тяхното обучение.

В ЮЗУ „Н. Рилски“ съществува практика за признаване на придобито висше образование в чуждестранни университети. Тя е в унисон с принципите на Лисабонската конвенция, в това число и с утвърдените практики в страната и ЕС. Подробна информация за процедурата за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища и периоди на обучение може да бъде намерена на сайта на университета (<http://www.swu.bg/university-profile/strategies-and-regulations/students-and-education/procedures.aspx>).

В ЮЗУ „Н. Рилски“ функционира Правилник за признаване на специализиращи курсове, стажове и мобилности, осъществени в други ВУ у нас и в чужбина - <http://www.swu.bg/information-for/current-students/information-service-for-students/recognition-of-higher-education-from-foreign-universities.aspx>. При всеки конкретен случай катедрите имат готовност да анализират учебните курсове и да признават близките до учебния план на акредитираните специалности. Съществува Комисия към специалностите, която е

оторизирана да извършва това признаване на специализиращи курсове, стажове, мобилност.

Насърчава се мобилността и участието на студентите в научно-изследователски проекти. Връзката с дипломираните студенти се осъществява чрез системата „Алумни“. Мобилността на студентите и докторантите от професионалното направление е осигурена чрез сключените двустранни споразумения от страна на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за участие в програмата за висше образование „Еразъм+“ - <http://www.swu.bg/academic-activities/international-relations-and-programs/institutional-agreements-for-cooperation.aspx>

Създадени са правила за включване на студентите и докторантите в изпълнението на изследователски проекти в професионалното направление/ специалност от регулираните професии, както и в сродни изследователски структури. През периода 2015 – 2019 г. студентите и докторантите от професионално направление 3.3. Политически науки към двата факултета при ЮЗУ са участвали в реализирането на 16 международни, национални и вътрешни проекти.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

Преподавателският състав, осигуряващ обучението на студентите по професионалното направление, притежава необходимата квалификация. Това се дължи и на наличните и прилагани в университета процедури за приемане на работа, за атестиране и насърчаване на кариерното развитие, както и за развитие на академичната мобилност на преподавателите.

В ЮЗУ е осигурен необходимият брой *преподаватели на първи основен трудов договор за водене на профилиращите дисциплини* в специалностите, попадащи в областта на професионалното направление. Проверката по документи показва следната картина: В бакалавърските програми „Международни отношения“ (14 профилиращи дисциплини), „Европеистика“ (13 профилиращи дисциплини) и „Политология“ (22 профилиращи дисциплини) делът на преподавателите на първи ОТД, титуляри на профилиращи курсове, е съответно 100%, 92.3% и 95%.

В обучението на бакалаври и магистри по специалност „Политология“ са включени общо 41 преподаватели. От този общ брой преподаватели хабилитирани са 24 (8 професори и 16 доценти). В преподавателския процес участват и 7 главни асистенти, 7 асистенти и 3 докторанти. Статистиката по отношение на профилиращите курсове показва, че хабилитираните преподаватели са титуляри в голям дял от тях (в повечето случаи между 71% и 86%).

В две от магистърските програми („Югоизточна Европа в съвременните международни отношения“ и „Европейска интеграция“) всички преподаватели, водещи профилиращи курсове, са на първи ОТД, а при другите две програми („Социални и културни политики в ЕС“ и „Гражданско образование“) това се отнася също за висок дял – 85% и 86%. При всички случаи предвиденият от законодателя минимум е не само спазен, но и надвишен.

Въпреки това е необходимо броят на хабилитираните преподаватели да се увеличи в една от магистърските програми.

Отбелязва се увеличение на преподавателската активност в оценявания период. В рамките на преподавателския състав на Правно-историческия факултет са осъществени шест изходящи мобилности, а на Философския факултет – осем. Общо осем активности са реализирани като „входящи“ с чуждестранни гост-преподаватели. Подписани са и двустранни Еразъм и Еразъм+ договори за обмен на студенти и преподаватели с университети в Италия, Полша, Албания, Румъния, Турция.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Преподавателите участват в многообразни форми на изследователска дейност – научни публикации, международни, национални и вътрешно-университетски проекти, академични форуми. В това отношение успешно се привличат и докторанти и студенти. От страна на Правно-историческия факултет (ПИФ) се отчита участие на 28 преподаватели в 10 международни проекта; на 27 преподаватели в 3 национални проекта; на 43 преподаватели в 7 вътрешноуниверситетски проекта. От страна на Философския факултет (ФФ) е отбелязано участието в 3 международни, 5 национални и 8 университетски проекта, като общо 34 преподаватели са били ангажирани в тях (30 в България и 4 в чужбина). Преподавателите от ФФ са участвали в 61 научни форуми в страната и в 33 в чужбина. Самите те са инициатори и организатори на пет представителни научни конференции и семинари по значими теми.

Студентите, обучаващи се в специалностите от ПН 3.3. Политически науки, са включени в различни форми на научна дейност – научни публикации, участие в проекти, научни сесии и конференции. В специалности „Международни отношения“ и „Европеистика“ основен форум за изява са ежегодните *научни сесии за студенти и докторанти*, провеждани от ПИФ. През оценявания период са проведени 17 такива сесии по значими теми. Студентите от специалност „Политология“ също участват в научни форуми, най-често организирани от катедра „Философски и политически науки“.

Академичният състав, ангажиран с обучение по ПН 3.3. Политически науки, регистрира добри данни на публикационна активност. През периода 2014-2019 г. преподавателите от двете катедри в ПИФ имат общо 105 публикации. Те включват 3 монографии, 39 издадени в България статии, 63 издадени в чужбина статии, 23 публикации в реферирани и индексирани издания и пет с импакт фактор. Колегите им от катедра „Философски и политически науки“ са издали 9 монографии у нас и една в чужбина, 5 студии в България 2 в чужбина, 96 статии у нас и 39 в чужбина. Публикациите в реферирани и индексирани издания са 9 в страната и 10 в чужбина. Констатира се известно увеличаване на публикационната активност на преподавателите в реферирани и индексирани издания, както и броят на публикациите в чужбина. Но е необходимо тази тенденция да продължи.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/ „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ е осигурена необходимата аудиторна площ за учебна заетост на студентите, обучаващи в ПН „Политически науки“. Студентите в специалностите от ПН и в ПИФ, и във ФФ могат да ползват много добра материално-техническа база за обучение и изследователска дейност. Например в ПИФ те разполагат с 19 лекционни зали, оборудвани в съответствие с изискванията за съвременен учебен процес. Във ФФ аудиторните и семинарни зали с обща площ 110 кв. м осигуряват 105 работни места. И в двата факултета са налични достатъчно аудиторни площ и работни места на 100 студенти – съответно 311 и 657 кв. м и 108 и 255 броя работни места.

За нуждите на учебния процес ЮЗУ разполага с компютърни зали със специализирано оборудване. Тяхната площ и количество на техника са достатъчни. На 100 студенти от ПИФ се падат 11.4 броя компютри и близо 20 кв. м площ в компютърни зали. За ФФ показателите съответно са 24.6 броя и 43.7 кв. м.

Компютрите в преподавателските зали, както и тези в компютърните зали със свободен достъп дават възможност за ползване на множество програми, сред които

предоставени от министерството, безплатен софтуер с отворен код, програми чрез платформата DreamSpark и закупени софтуерни лицензи.

В Университетската библиотека, чиято дейност се регламентира със специален правилник, са налични голям брой книги, учебници и учебни пособия, периодични издания и електронни носители на информация. За периода 2014-2018 г. фондът на библиотеката е обогатен с 23 645 тома научна литература, като се наблюдава ясна тенденция за увеличаване на броя през годините. Поддържа се актуалността на частта на библиотечния фонд, ориентирана към ПН 3.3., като от тези над 23 хиляди новопостъпили библиотечни единици за периода 812 са по това направление. Библиотеката е осигурена с безжичен достъп до Интернет. Тя разполага с достатъчен брой читателски места – 240 общо в университета. Нейната обща площ е 1950 кв. м. Студентите от ЮЗУ могат да ползват и библиотеката на Американския университет в България, както и Регионалната библиотека в Благоевград (която разполага с богат фонд от 450 хиляди библиотечни единици).

Допълнителни възможности за информационно осигуряване на преподаватели и студенти осигуряват двата центъра в рамките на университета и ПИФ – Центърът за юридическа литература и Европейският документационен център.

ЮЗУ е създал необходимите условия за развитие на дистанционно обучение. За тази цел в неговите рамки функционира Центърът за дистанционно обучение (ЦДО) с предмет на дейност организационното, технологичното, техническото и методическото осигуряване на дистанционното обучение. Университетът разполага с три сървъра за публикуване на електронно учебно съдържание. Използват се системите Moodle и Claroline. Университетът има акредитация за дистанционна форма на обучение. Той е реализирал и специален проект за развитие на електронните форми на обучение (BlackBoard Learn).

В ЮЗУ е налице материално-техническа и информационна база, предоставяща нужните ресурси за учебна и изследователска работа.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“.

В ЮЗУ е налице ефективна организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението в ПН и реализацията на завършилите. Периодично се обсъждат и огласяват резултатите, свързани с управлението на качеството на образованието относно: развитието и успеха на студентите; отпадналите студенти; удовлетвореността на студентите от програмите; учебните ресурси и наличната подкрепа за студентите; кариерното развитие на завършилите; информацията за оценката на потребителите за подготовката на студентите. Ежегодно се изследва мнението на студентите за програмите и курсовете на преподавателите и се прави отчет на техните мнения и предложения. Мненията на студентите се отчитат при атестирането на преподавателите.

Проучва се мнението на работодателите и потребителите на научни продукти. При общуването със студентите по линия на Клуба на завършилите студенти се осъществява обмен на информация за реализацията им, за мнението на работодателите им за тяхната дейност. Фактът, че част от завършилите студенти по Политология например бързо заемат управленски позиции, говори за това, че работодателите им виждат в тях управленски потенциал.

Съществува успешно функционираща система за връзка с алумни. По отношение на осъществяването на връзка с алумни Университетският център за кариерно развитие разработва и разпространява анкетна карта за реализация (<http://esurvey.swu.bg/index.php/137921/lang-bg>). Същевременно алумни се канят да споделят своя път към успеха в цикъл от срещи „Тайните на успеха“. През 2016 г. Центърът за кариерно развитие разработва електронен визитник на успешните възпитаници, който

представя кариерното развитие на 102 успешно реализирани възпитаници на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Визитникът е публикуван в сайта на университета (<http://online.fliphtml5.com/qdly/aohx/#p=1>) и предстои ежегодно да бъде допълван.

Поддържат се собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

В ЮЗУ функционира ефективна система за популяризиране на образователната, научно-изследователската и художествено-творческа дейност на професионалното направление чрез сайта на ЮЗУ и в сайтовете на факултетите от ПН. Налична е пълна информация за образователната, научно-изследователската и художествено-творческа дейност на Професионално направление 3.3. Политически науки в Правно–историческия и Философския факултети на сайтовете на университета www.swu.bg и на факултетите [/http://law.swu.bg/](http://law.swu.bg/). В тях регулярно се публикува информация за основните дейности в научноизследователски план, касаещи студентите.

Публикувани са образователните програми, по които се обучават студентите от направлението в двата факултета и по-конкретно бакалавърските, магистърските и докторските програми на български и английски език (<http://www.swu.bg/academic-activities/academic-programmes.aspx>). Студентите получават информация относно лекционния, изпитния график, държавните изпити и практики.

Информацията, свързана с научноизследователската дейност на двата факултета е достъпна на <http://www.law.swu.bg/law/mod/page/view.php?id=72>. Подробно са описани възможностите за участие в научни проекти, научни конференции, сесии, открити лекции и семинари. Актуална информация се разпространява и във Фейсбук чрез факултетските профилираните групи.

Налице са наръчници, пътеводители на студентите, правилници, методически пособия и др., даващи обстойна и задълбочена информация за „**жизнения**“ **цикъл на обучението на студентите**: сборник с указания за оптимизиране на учебния процес, включващ: Указания за приобщаване на новоприети студенти, правила за разработване на учебния разпис и участие на студентите в този процес, Указания за организацията на избора и обучението по избираеми учебни дисциплини, Указания за организацията на обучението по факултативни учебни дисциплини, Информация за проверка на здравния статус на студента, Здравноосигурителен калкулатор, Плащане на здравноосигурителните вноски, Възстановяване на здравноосигурителните права, Информация за стипендии и студентско кредитиране и други, които са огласени на сайта на ЮЗУ.

Актуална информация за кандидат-студентите по отношение на прием след средно образование, след ОКС „Бакалавър“, за чуждестранни граждани и за такива с увреждания може да бъде намерена на сайта на университета - <http://www.swu.bg/information-for/prospective-students.aspx>. Всяка година традиционно се отпечатва кандидатстудентски справочник, както и брошури за Професионално направление 3.3. във ФФ и ПИФ. На уеб-сайтовете на двата факултета е налична информация за възможностите за обучение по специалностите от направлението.

Съществена предпоставка за доброто популяризиране на научната продукция на студенти и преподаватели във Философски факултет е наличието на Годишника на катедра „Философски и политически науки“, както и електронно списание към катедрата „Нотабене“ (индексирано в европейската референтна система за индексирание на научни списания ЕРИХ ПЛЮС). Списанията „Проблеми на постмодерността“ (индексирано в ЕРИХ ПЛЮС),

издавано от катедра „Социология“, както и сп. „Psychological thought“ (индексирано в СКОПУС) и Годишника на катедра „Психология“.

Кандидат-студентите и студентите имат възможност да се запознават периодично с условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, както и с актуалните възможности за включване в програмите за мобилност.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“.

Документацията на специалностите от ПН изцяло отговаря на Европейските и международни стандарти в тази област, тя е съобразена с държавните образователни изисквания и се актуализира всяка година, в зависимост от оценката на студентите и нуждите на пазара.

Всяка година в двата факултет се провеждат вътрешни одити от Централната университетска комисия по качеството по график, утвърден от Пълномощника по качеството на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Създадените и функциониращи в Правно–историческия и Философския факултети комисии по качеството на базата изискванията за спазване на правилата за управление на качеството на образованието се включват към дейностите за перманентно доразвиване и усъвършенстване на Системата по качеството.

По оценяваните показатели се осъществява редовно наблюдение, което е допринесло за постигането на добри резултати. Съдържанието и организацията на мониторинговия процес съответства на изискванията. Проведените дейности са ангажирали широко вътрешно и външно участие. Факторите за успеваемост и развитие на студентите се анализират. Мониторингът е подпомогнал доброто управление, позволил е да се идентифицират реални проблеми и да се извършат необходими корекции.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“.

Привеждането на качеството на предлаганото образование в съответствие с международните стандарти стои постоянно на вниманието на всички ръководни органи и звена в ПН. Търси се и се възлага одитиране от страна на външни лица и агенции с официално призната експертиза. Овладени са процедурите за вътрешно оценяване и самооценяване и се анализира конкурентната среда.

Заповед на Ректора на ЮЗУ регламентира задължителното участие на потребители в състава на комисии за държавни изпити. Традиция е да бъдат включвани представители от други висши училища и потребители на кадри в държавните изпитни комисии.

ЮЗУ има институционална акредитация от турския Съвет за висше образование, валидна от 2012 г.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти“, на **05.11.2020 г. (Протокол № 23)** Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.3. Политически науки в Югозападен университет „Неофит Рилски“ на основание обща оценка 8,96 (осем цяло и деветдесет и шест стотни) за образователно-квалификационни степени (ОКС):

„бакалавър“ – редовна форма на обучение по:

„Международни отношения“, „Европеистика“, - в Правно-историческия факултет;

„Политология“ – във Философския факултет;

„магистър“ – редовна форма на обучение по:

„Югоизточна Европа в съвременните международни отношения“, „Европейска интеграция“ – в Правно-историческия факултет;

„Социални и културни политики в Европейския съюз“, „Гражданско образование“ – във Философския факултет.

2. Сроктът на валидност на акредитацията е до следващата акредитация на ПН 3.3, съгласно графика по чл. 81, ал. 2 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.3. Политически науки в Югозападен университет „Неофит Рилски“, както следва:

- за ОКС „бакалавър“ редовно обучение – 785 студенти;

- за ОКС „магистър“ редовно – 190 студенти;

Общо за професионалното направление: 975 студенти (редовно обучение).

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана прави следните **препоръки**:

1. Да се разработи дигитално образователно съдържание по учебните дисциплини според учебните планове в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в две фази, както следва:

1.1 Пилотна фаза – 10% от учебните дисциплини.

Срок: до края на академичната 2021/ 2022 г.

1.2 Цялостно завършване.

Срок: до края на академичната 2023/2024 г.

2. Да се увеличи количествено и качествено участието на студенти, докторанти и преподаватели по програмата за международна мобилност „Еразъм+”.

Срок: постоянен

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: съществено съответствие.

Председател на ПКСПНСО: .....

(проф. д.ик.н. Гошо Петков)